

Garant úkolu OÚP MMR ČR:
Ing. arch. Hana Bártová (do r. 2011)
Ing. Eva Fialová (v letech 2011 až 2013)
Ing. Roman Vodný (od r. 2014)

Garant úkolu ÚÚR:
Ing. Alena Navrátilová (do r. 2011)
Ing. arch. Naděžda Rozmanová (od r. 2011)

Zveřejněno: 6. 12. 2006
Poslední aktualizace: 6. 9. 2016
Dostupnost: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2571>

ÚVOD

Vznik publikace Principy a pravidla územního plánování

V době, kdy v roce 2006 vstoupil v platnost zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) s prováděcími vyhláškami, bylo potřebné mít i metodické příručky, které by odborníkům, pracujícím na úseku územního plánování, pomohly k orientaci v nových předpisech.

Jednou z takových odborných pomůcek měly být i Principy a pravidla územního plánování.

Zadavatelem práce na odborné pomůcce bylo Ministerstvo pro místní rozvoj, které v rámci programu výzkumu zadalo v roce 2005 zpracování výzkumného projektu se shodným názvem. Výzkumný projekt byl rozdělen na tři etapy. V první etapě byla analyzována současná teoretická a legislativní východiska a trendy územního plánování a souvisejících disciplín. Výzkumná zpráva byla odevzdána zadavateli v prosinci 2005.

Ve druhé etapě bylo zpracováno pracovní znění příručky. V této etapě proběhla oponentura, která doporučila úpravy pro výsledné znění. Etapa byla ukončena k 30. červnu 2006.

Poslední etapa prací byla zaměřena na dopracování textu, aby k 31. prosinci roku 2006 byl text zveřejněn na www stránkách a byl uživatelům k dispozici od data účinnosti stavebního zákona, tj. od 1. ledna 2007.

Význam publikace, spolupráce s význačnými specialisty

Principy a pravidla územního plánování jsou jednou z odborných pomůcek na úseku územního plánování. Jedná se o

- jediné **přehledné shrnutí a výklad** poznatků současného urbanismu a územního plánování, mj. jako podpora popularizaci politiky architektury a stavební kultury,
- průběžně **aktualizované informace o stavu a trendech** vývoje a principech řešení v územním plánování,
- **ucelený studijní a metodický dokument**, tvořený ve spolupráci **s význačnými specialisty oboru** a za **garantování** Ministerstva pro místní rozvoj,
- **recenzovanou internetovou publikaci**.

Pomůcka je zpracována jako internetová publikace, aby bylo možné její **stálé doplňování a aktualizace**.

Principy a pravidla územního plánování jsou přínosnou pomůckou pro:

- orgány územního plánování,
- samosprávy obcí a krajů,
- projektanty,
- studenty zejména škol zaměřených na územní plánování, urbanismus, územní a regionální rozvoj,
- další uživatele, kteří se setkávají s územním plánováním.

Aktualizace a doplňování pomůcky Principy a pravidla územního plánování probíhá ve spolupráci Ústavu územního rozvoje s význačnými specialisty oboru a za garantování Ministerstva pro místní rozvoj. Oba garanti – za Odbor územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj a za Ústav územního rozvoje – společně usilují o vzestupnou kvalitu publikace.

Pomůcka je vedena v rámci úkolu A.1.9/ÚP jako internetová publikace. Patří k činnostem, které Ústav územního rozvoje vykonává na základě ustanovení zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů – řešení koncepčních otázek teorie a praxe v oboru územní plánování, urbanismus a architektura (§ 11 odst. 3 stavebního zákona).

Obsah publikace

Odborná pomůcka obsahuje následující okruhy:

- A. Principy udržitelného rozvoje území
- B. Koncepce územního rozvoje ČR
- C. Funkční složky
- D. Územní plánování, jeho orgány, nástroje a vazby
- E. Pojmy

Okruh A se věnuje principům a pilířům udržitelného rozvoje území. Náplní je teoretický přístup ke sledování a hodnocení udržitelnosti rozvoje území.

Okruh B se obecně zabývá pojetím územního rozvoje, jeho stavem a trendy na úrovni České republiky, krajů a obcí.

Okruhy A a B tvoří především teoretický rámec pro okruhy C a D, které konkretizují obecné principy a zásady do postupů v územně plánovací činnosti.

Okruh C je věnovaný jednotlivým funkčním složkám, přibližuje jejich charakter, současný stav a trendy vývoje a seznamuje s principy řešení v územním plánování. Okruh C zahrnuje kapitoly:

- C.1 Výroba, těžba a skladování
- C.2 Zemědělské a lesní hospodářství
- C.3 Bydlení
- C.4 Občanské vybavení
- C.5 Zeleň
- C.6 Rekreační
- C.7 Dopravní infrastruktura
- C.8 Technická infrastruktura
- C.9 Vodní hospodářství
- C.10 Veřejná prostranství

Okruh D přináší nezbytnou orientaci v orgánech a nástrojích územního plánování. Kapitoly okruhu D prochází redakcí MMR a patří tím, vedle seminářů MMR, metodik a Konzultačního střediska ÚÚR, k základním zdrojům informací o územním plánování pro potřeby praxe.

Okruh E Pojmy je postupně doplňován o vybrané pojmy obsažené v publikaci. Každé téma pojmů zahrnuje abecední seznam pojmů a jejich výklad podle textu publikace. Křížovým odkazem se uživatel v případě zájmu dostane do kapitoly, v níž je pojem použit, a může se seznámit se souvisejícími informacemi.

Jedinečným materiálem je mj. kapitola *D.3.2 Vazby nástrojů územního plánování na ostatní nástroje rozvoje území*. Kapitola se zabývá vztahem regionální politiky a územního plánování a jejich vzájemnou provázaností. V ní jsou stručně a přehledně shrnuty vazby územního plánování a regionální politiky.

Průběžná aktualizace publikace

V souladu se zadáním projektu v roce 2005 byla příručka koncipována tak, aby umožňovala doplňování a aktualizaci. Při prezentaci na www stránkách jsou texty vždy opatřeny datem poslední aktualizace, aby bylo možno sledovat průběžně aktuálnost jednotlivých částí. Při aktualizacích jsou kapitoly doplňovány o nové trendy, nové právní předpisy a aktuální koncepce rezortů.

Vysokou odbornou kvalitou a prestiž tohoto uceleného studijního a metodického materiálu umocňují odborné recenze (zástupci akademické sféry, veřejné správy, projekční praxe) aktualizovaných kapitol. Recenze jsou zadávány od roku 2011.

Na novinky v publikaci upozorňují aktuální články v příslušných časopisech, např. Urbanismus a územní rozvoj, Moderní obec, Veřejná správa, Zpravodaj venkova.

Dokument je veden snahou zefektivnit a urychlit činnost uživatelů stránek. Účinnějšímu a přehlednějšímu přístupu uživatelů webových stránek publikace slouží propojení s internetovými příručkami ÚÚR *Limity využití území*, *Portálem územního plánování* a *Slovníkem územního plánování* a s metodikami zpracovanými Ministerstvem pro místní rozvoj ČR nebo Ústavem územního rozvoje ve spolupráci s ministerstvem.

Verze pro vyhledávání a tisk

Kompletní znění internetové publikace Principy a pravidla územního plánování (téměř 1000 stránek) je pro vyhledávání a tisk od roku 2015 jedenkrát ročně zveřejňováno jako ucelený soubor ve formátu PDF. Tato verze je dalším příspěvkem k rychlejší a efektivnější práci s publikací jako celkem a to jak v územně plánovací praxi, tak v případě studijních potřeb.

Archivace

Publikace je od roku 2011 tištěna v dvouletých cyklech (2011-2012, 2013-2014) a je pro zájemce dostupná v knihovně Ústavu územního rozvoje.

Archivní verze kompletního znění ve formátu PDF budou každoročně umístovány na vstupní stránku publikace. Tím vytvoří uspořádanou řadu zásad dokládající mj. postupný vývoj stavu a trendů územního plánování po roce 2006, kdy publikace vznikla.

Prezentace internetových stránek

Pro představení účelu a obsahu publikace Principy a pravidla územního plánování slouží:

- informační leták,
- prezentace

na vstupní internetové stránce publikace. Oba materiály, stejně jako celá publikace nebo její jednotlivé části, jsou pro zájemce zdarma ke stažení nebo k tisku.

Věříme, že internetová publikace Principy a pravidla územního plánování je pro oblast územního plánování zdrojem užitečných informací.